

POLSKI
PL
PÓLSKA

PIERWSZE KROKI NA ISLANDII

*Broszura informacyjna dla cudzoziemców
osiedlających się na Islandii*

4. Velkomin til Íslands

8. Mikilvægt að athuga

10. Almenn réttindi
og skyldur

14. Dvalar- og
atvinnuleyfi

18. Vinna á Íslandi

22. Skattskylda

24. Heilsugæsla
og sjúkratryggingar

28. Félagsþjónusta

30. Húsnæði

32. Skólakerfið

34. Íslenskukennsla

38. Heimilisföng,
símanúmer
og netföng
helstu stofnana
og annarra
þjónustuaðila

41. Ef eitthvað
þjatar á

5. Witamy na Islandii
9. Istotne uwagi
11. Powszechne prawa i obowiązki
15. Pozwolenie na pobyt i pracę
19. Praca na Islandii
23. Obowiązek płacenia podatku
25. Służba zdrowia i ubezpieczenia chorobowe
29. Zakwaterowanie
31. Usługi społeczne gmin
33. System szkolnictwa
35. Nauka języka islandzkiego
39. Adresy, numery telefonów i adresy emailowe najważniejszych instytucji i organizacji
41. W razie problemów

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Velkomin

Það getur verið erfitt að flytja í nýtt land en einnig spennandi. Besta leiðin til að láta sér líða vel í nýju landi er að taka þátt í samfélaginu og læra tungumálið. Þessi bæklingur er alls ekki tæmandi en hefur að geyma upplýsingar um íslenskt samfélag sem vonandi gagnast fólki að feta fyrstu skrefin á Íslandi.

Peningar

Gjaldmiðillinn er króna, ISK. Allir bankar skipta gjaldeyri. Flestar verslanir og fyrirtæki taka greiðslukort (debit og kredit) og þau má líka nota í leigubílum. Fáar verslanir taka við erlendum gjaldmiðlum. Eftir að viðkomandi hefur fundið atvinnu er mikilvægt að stofna bankareikning. Flestir vinnuveitendur borga laun beint inn á bankareikning. Bankar gera mismunandi kröfur til þeirra sem sækja um að stofna bankareikning. Allir bankar gera kröfu um að umsækjandinn sé með kennitölu og skilríki með mynd.

Bókasöfn

Bókasöfn eru öllum opin og þar er aðgangur að ýmsum upplýsingum. Á bókasöfnum er hægt að nálgast bækur á íslensku og öðrum tungumálum. Auk þess er þar hægt að lesa dagblöð, tímarit, alfræðiorðabækur, orðabækur og önnur uppflettirit. Flest bókasöfn bjóða upp á Internet aðgang.

Internet

Aðgangur að Interneti er frír á mörgum kaffihúsum í Reykjavík og víðar ef komið er með eigin tölvu. Internetaðgangur er einnig ódýr eða ókeypis hjá ferðamannamiðstöðvum, bókasöfnum, í einstaka verslunum og bönkum.

WITAMY NA ISLANDII

Witamy

Czasami trudno jest przeprowadzić się do nowego kraju, choć za razem może to być ekscytującym doświadczeniem. Najlepszym sposobem na dobre samopoczucie w nowym kraju jest wzięcie udziału w życiu społecznym oraz nauka języka. Ta broszura nie jest bynajmniej wyczerpująca natomiast zawiera ona informacje na temat społeczeństwa islandzkiego. Mamy nadzieję, że informacje te będą przydatne dla osób stawiających swoje pierwsze kroki na Islandii.

Waluta

Walutą płatniczą na Islandii jest korona islandzka, ISK. Wszystkie banki prowadzą wymianę walut. Większość sklepów i przedsiębiorstw przyjmuje karty płatnicze (debetowe i kredytowe), można również płacić kartami w taksówkach. Kilka sklepów przyjmuje obcą walutę. Po znalezieniu pracy ważne jest, aby osoba ta założyła konto bankowe. Większość pracodawców wpłaca wynagrodzenie bezpośrednio na konto bankowe. Każdy bank ma własne wymogi w odniesieniu do osób ubiegających się o założenie konta bankowego. Wszystkie banki wymagają posiadania przez wnioskodawcy numeru ewidencyjnego (kennitala) oraz dokumentu tożsamości ze zdjęciem.

Biblioteki

Biblioteki są otwarte dla wszystkich. Można tam znaleźć różnego rodzaju informacje. W bibliotekach są książki w języku islandzkim ale również w wielu innych językach. Poza tym można na miejscu wypożyczyć gazetę, magazyn, encyklopedię, słowniki itp. Większość bibliotek oferuje bezpłatny dostęp do internetu.

Internet

Dostęp do internetu jest bezpłatny w wielu kawiarniach w Reykjavíku i poza jego obszarami jeśli ma się przy sobie własny komputer. Dostęp do internetu jest tani lub darmowy w ośrodkach turystycznych, bibliotekach, niektórych sklepach i bankach.

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Upplýsingar

Á eftirtöldum stöðum er unnt að fá upplýsingar um allt sem varðar innflytjendamál, íslenskt samfélag, íslenskukennslu, réttindi og skyldur, og túlka- og þýðingaþjónustu:

- **Alþjóðahús**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Alþjóðastofan**

Rósenborg, Skólastígur 2, 2. hæð, 600 Akureyri,
<http://menntasmidjan.is>, astofan@akureyri.is, ☎ 460 1234

- **Fjölmenningarsetur**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjolmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

Er þjónustuvefur og leiðarvísir að opinberri þjónustu með hagnýtu efni fyrir almenning og fyrirtæki. Þar er meðal annars að finna upplýsingar fyrir innflytjendur á nokkrum tungumálum og orðskýringar. Notendur geta fundið þar nánast öll eyðublöð ríkisins og grunnupplýsingar um öll sveitarfélög og stofnanir.

- **Upplýsingar um sendiráð og ræðisskrifstofur:**

www.utanrikisraduneyti.is/sendiradur/raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

Neyðarnúmer lögreglu og neyðarþjónust er 112

Hringdu í 112 þegar slys eða veikindi verða, þörf er á sjúkrabil, ef kviknar í eða þú verður fyrir ofbeldi.

Auk þess geta konur sem verða fyrir ofbeldi leitað til Kvænnaathvarfsins í ☎ 561 1205 eða 800 6205.

WITAMY NA ISLANDII

Informacje, wsparcie i porada

W poniżej wymienionych miejscach można uzyskać wszelkie informacje na temat spraw imigrantów, społeczeństwa islandzkiego, nauki języka islandzkiego, praw i obowiązków oraz usług w zakresie tłumaczeń:

- **Centrum Międzynarodowe**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Ośrodek Międzynarodowy**

Rósenborg, Skólástigur 2, 2 floor, 600 Akureyri,
http://menntasmidjan.is, astofan@akureyri.is ☎ 460 1234

- **Centrum Wielokulturowe**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjolmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

ta strona jest przewodnikiem do usług publicznych zawierająca praktyczne informacje dla osób prywatnych oraz przedsiębiorstw. Można tam m.in. znaleźć informacje i tłumaczenia niektórych pojęć w kilku językach dla osób od niedawna zamieszkujących na Islandii. Użytkownicy mogą tam znaleźć prawie wszystkie podania do wypełnienia i złożenia w urzędach państwowych a także uzyskać podstawowe informacje na temat wszystkich gmin i instytucji.

- **Informacje o ambasadach i konsulatach**

www.utanrikisraduneyti.is/sendu-og-raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

Numer alarmowy 112.

Zadzwoń na numer ☎ 112, jeśli zostaniesz świadkiem lub ofiarą wypadku lub choroby, kiedy zajdzie potrzeba wezwania karetki pogotowia, a także w przypadkach występowania przemocy.

Dodatkowo kobiety, które zostały ofiarami przemocy, mogą zwrócić się do Schroniska dla kobiet (Kvænnaathvarfið) (tel: 561 1205 lub 800 6205).

MIKILVÆGT AÐ ATHUGA

Gott er að hafa eftirfarandi atriði í huga þegar komið er til landsins:

- Ert þú með kennitölu?
- Ert þú með dvalarleyfi?
- Þarft þú atvinnuleyfi?
- Ert þú með lögheimili á Íslandi?
- Ert þú með skattkort?
- Ert þú með sjúkratryggingu?
- Mikilvægt er að endurnýja tímanlega öll leyfi.
- Gögn og vottorð þurfa að vera á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli þýdd af löggildum skjalapýðanda.

Mikilvægi þess að hafa lögheimili

Til að eiga rétt á almennum sjúkratryggingum, félagsþjónustu, aðgangi að leikskóla, grunnskóla og fleira þarf að hafa lögheimili. Þegar skipt er um lögheimili þarf að tilkynna það til Þjóðskrár. Leitaðu upplýsinga hjá Þjóðskrá um hvert þú tilkynnir breytt lögheimili í þínu sveitarfélagi.

ISTOTNE UWAGI

Po przyjeździe do kraju dobrze jest pamiętać o następujących rzeczach.

- Czy posiadasz numer ewidencyjny (kennitala)?
- Czy posiadasz pozwolenie na pobyt?
- Czy potrzebujesz pozwolenie na pracę?
- Czy jesteś zameldowany na Islandii?
- Czy posiadasz kartę podatkową?
- Czy posiadasz ubezpieczenie zdrowotne?
- Ważne jest, aby na czas odnawiać wszystkie pozwolenia.
- Dokumenty i świadectwa muszą być przetłumaczone na język islandzki, angielski lub którykolwiek z języków skandynawskich

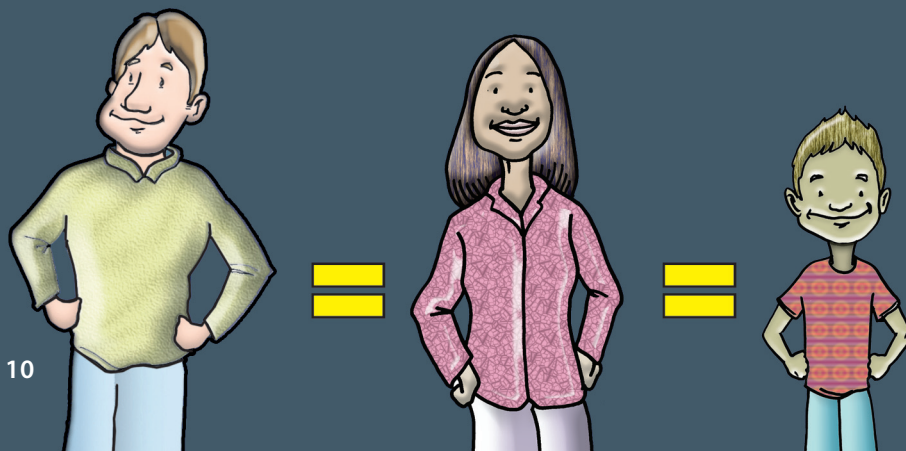
Dlaczego ważne jest posiadanie zameldowania?

Aby móc pełnoprawnie korzystać z powszechnego systemu ubezpieczenia zdrowotnego, usług społecznych, dostępu do przedszkoli i szkół podstawowych itd. należy posiadać zameldowanie na Islandii. Przy zmianie miejsca zameldowania należy zawiadomić o tym Biuro ewidencji ludności (Þjóðskrá). Tam możesz uzyskać informacje na temat tego gdzie należy zgłosić zmianę miejsca zameldowania w odpowiedniej gminie.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Það fylgja því bæði réttindi og skyldur að búa á Íslandi, eins og annars staðar. Margar venjur og hefðir geta verið ólíkar á milli landa. Mikilvægt er að vita að eftirfarandi reglur gilda á Íslandi:

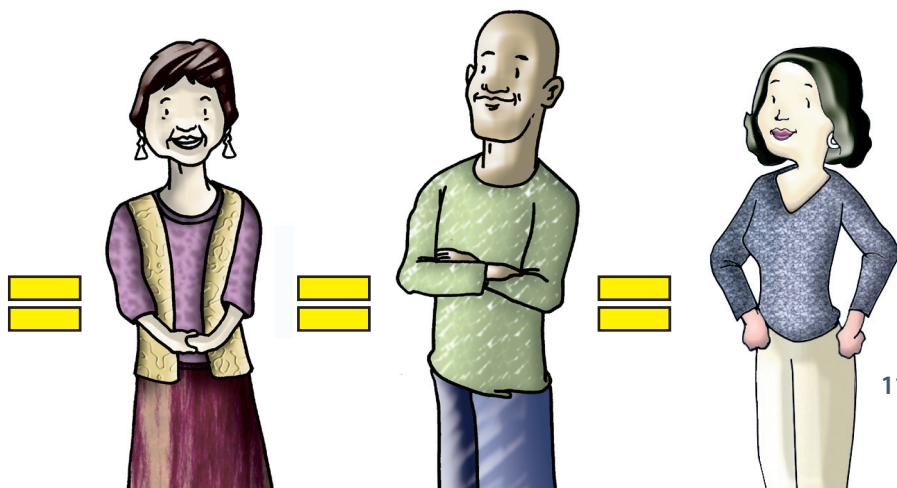
- Allir eru jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, lítarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti.
- Á Íslandi gilda sérstök lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.
- Ofbeldi er bannað með lögum, bæði innan og utan veggja heimilisins.
- Á Íslandi gilda sérstök lög er varða réttindi barna. Öllum ber skylda til að láta vita í síma 112 leiki grunur á að börn séu beitt líkamlegu, andlegu eða kynferðislegu ofbeldi.
- Allir sem eru 18 ára og eldri mega gifta sig. Hægt er að fá skilnað þótt makinn vilji það ekki. Við skilnað er eignum venjulega skipt til helminga milli hjóna. Samkvæmt lögum er forsjá yfir börnum sameiginleg við skilnað eða sambúðarslit. Ef ágreiningur er um forsjá þarf að vísa honum til dómstóla en sýslumaður getur úrskurðað um ágreining varðandi umgengnisrétt.
- Hraðakstur og akstur undir áhrifum áfengis er litinn alvarlegum augum og refsing er háar fjársektir, ökuleyfissvipting og varðhald við ítrekuð brot.

POWSZECHNE PRAWA I OBOWIĄZKI

Z zamieszkaniem na Islandii wiążą się zarówno prawa jak i obowiązki, tak samo jak i gdzie indziej. Wiele zwyczajów i tradycji może się różnić od kraju do kraju. Należy pamiętać o tym, że następujące zasady obowiązują na Islandii:

- Wszyscy są równi przed prawem i w pełni korzystają z praw człowieka niezależnie od płci, wyznania, poglądów, narodowości, rasy, koloru skóry, statusu ekonomicznego, pochodzenia lub jakichkolwiek innych przesłanek.
- Na Islandii obowiązuje szczególne prawo równouprawnienia pomiędzy kobietami a mężczyznami.
- Według prawa islandzkiego każda forma przemocy jest zakazana, niezależnie od tego czy ma to miejsce w lub poza domem.
- Względem dzieci na Islandii obowiązuje szczególne prawo. Wszyscy mają obowiązek informowania przez numer telefonu 112 w przypadku pojawienia się podejrzeń o fizycznej, psychicznej lub seksualnej przemocy wobec dzieci.
- Wszystkie osoby powyżej 18 roku życia mogą zawierać małżeństwo. Istnieje możliwość uzyskania rozwodu pomimo braku zgody współmałżonka. Po rozwodzie zazwyczaj następuje podział majątku na pół. Według prawa opieka nad dziećmi jest wspólna po rozwodzie lub zerwaniu nieformalnego związku. W przypadku konfliktu względem opieki nad dziećmi pomiędzy rodzicami należy sprawę skierować do sądu lecz wojewoda (sýslumaður) może wydać wyrok rozstrzygający o konflikcie względem prawa do opieki.
- Szybka jazda i jazda po pijanemu karana jest wysokimi karami pieniężnymi, utratą prawa jazdy oraz aresztem po wielokrotnym zatrzymaniu.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Meðlag

Einstæðir foreldrar eiga rétt á meðlagi frá hinu foreldrinu. Tryggingastofnun ríkisins sér um að borga meðlag til einstæðra foreldra eftir úrskurð frá sýslumanni fái þeir ekki meðlag borgað frá hinu foreldrinu. Foreldrar geta einnig ákveðið fyrirkomulag meðlagsgreiðslna sín á milli eða í gegnum Tryggingastofnun ríkisins. Óheimilt er að semja um lægri fjárhæð en nemur lágmarksmeðlagi. Ráðlegt er að hafa samband við sýslumann í viðeigandi umdæmi áður en leitað er til Tryggingastofnunar ríkisins. Frekari upplýsingar eru á www.tr.is.

Kennitala

Allir sem fæðast á Íslandi fá sjálfkrafa kennitölu. Þjóðskrá Íslands gefur út kennitölur en hún er lykillinn að íslensku samfélagi. Kennitalan er auðkennisnúmer einstaklings og tengist öllum hans persónulegu upplýsingum; réttu nafni, lögheimili, aldri og fjárhagsskuldbindingum. Kennitalan er 10 stafa tala; fyrstu 6 tölurnar eru fæðingardagur, fæðingarmánuður og tveir síðustu tölustafirinnir í fæðingarári. Kennitalan er alls staðar notuð til að auðkenna fólk, til dæmis í heilbrigðiskerfinu, við skráningu í skóla, í bankakerfinu og meira að segja á myndbandaleigum.

Ekki er hægt að sækja um kennitölu á eigin vegum

Ef um er að ræða ríkisborgara ríkja innan Evrópska efnahagssvæðisins (EES) getur viðkomandi vinnuveitandi sótt um kennitölu en einnig er mögulegt að EES-vinnumiðlun sækji um kennitöluna eða tryggingafélag ef keypt er sjúkratrygging. Vinnuveitandi getur líka sótt um kennitölu fyrir maka.

Ef um er að ræða ríkisborgara utan EES er það oftast tryggingafélag sem sótt er um sjúkratryggingu hjá sem sækir um kennitöluna.

Sækja verður um kennitölur fyrir börn sem koma til landsins. Einungis foreldrar geta sótt um kennitölur og þarf annað þeirra að vera komið með útgefið dvalarleyfi. Fæðingavottorð viðkomandi barna verður að fylgja með þegar sótt er um kennitölu fyrir þau hjá Þjóðskrá.

ÞJÓÐSKRÁ - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

POWSZECHNE PRAWA I OBOWIĄZKI

Alimenty

Samotnie wychowujący rodzice mają prawo do alimentów wypłacanych przez drugiego rodzica. Państwowy Zakład Ubezpieczeń (Tryggingastofnun) zajmuje się dopilnowaniem tego, aby alimenty były wypłacane samotnie wychowującym rodzicom przez drugiego rodzica po wydaniu wyroku wojewody. Rodzice mogą także zdecydować o warunkach płacenia alimentów między sobą lub poprzez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (Tryggingastofnun). Nie wolno płacić mniej niż wynosi stawka minimalna. Zaleca się skontaktowanie się z wojewodą odpowiedniego okręgu przed zwróceniem się do Zakładu Ubezpieczeń. Bliższych informacji można uzyskać na: www.tr.is.

Numer Ewidencyjny (Kennitala)

Wszyscy urodzeni na Islandii automatycznie otrzymują numer ewidencyjny. Urząd Rejestracji Mieszkańców Islandii (Þjóðskrá Íslands) wydaje numery ewidencyjne a numer ten jest kluczem do społeczeństwa islandzkiego. Numer ewidencyjny jest numerem identyfikacyjnym każdego z osobna i zawiera w sobie wszystkie dane osobowe danej osoby; poprawne imię i nazwisko, adres zameldowania, wiek oraz informacje o zadłużeniach finansowych. Numer ewidencyjny składa się z 10 cyfr, pierwsze 6 cyfr są datą urodzenia (dzień, miesiąc, rok). Numer ewidencyjny jest używany wszędzie w celu sprawdzenia tożsamości, np. w systemie opieki zdrowotnej, przy zapisach do szkoły, w systemie bankowym a nawet przy wypożyczaniu filmów wideo.

Nie jest możliwe ubieganie się o numer ewidencyjny na własną rękę

W przypadku obywateli państw EWG pracodawca może ubiegać się o wydanie numeru ewidencyjnego lecz istnieje również możliwość złożenia wniosku o wydanie numeru ewidencyjnego przez odpowiedni urząd pracy w EWG lub towarzystwo ubezpieczeniowe jeśli wykupione zostanie ubezpieczenie zdrowotne. Pracodawca może również ubiegać się o wydanie numeru ewidencyjnego dla współmałżonka.

Dla obywateli z poza EWG najczęściej towarzystwo ubezpieczeniowe, gdzie wykupione zostało ubezpieczenie zdrowotne, składa wniosek o wydanie numeru ewidencyjnego.

Po przyjeździe do kraju należy również ubiegać się o wydanie numeru ewidencyjnego dla dzieci. Tylko i wyłącznie rodzice dziecka mogą składać wniosek a jeden z rodziców musi być obecny i posiadać pozwolenie na pobyt. Świadectwo urodzenia dziecka musi być dołączone do wniosku.

URZĄD REJESTRACJI MIESZKAŃCÓW - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Dvalarleyfi

- *Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki dvalarleyfi á Íslandi.*
- *Dvalarleyfi er venjulega gefið út til eins árs í senn. Dvalarleyfi sem sótt er um verður að vera í samræmi við tilgang dvalar útlendinga á Íslandi. Ólíkar reglur gilda um dvalarleyfi eftir því hvort fólk kemur frá ríkjum innan eða utan EES. Sjá nánar um dvalarleyfi á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.*
- *Athugið! Ferðamannaáritun er ekki það sama og dvalarleyfi. Ferðamannaáritun er að hámarki veitt í þrjú mánuði og er venjulega ekki framlengd.*

Ríkisborgarar innan EES

Ríkisborgarar frá EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, sem ætla að dvelja á Íslandi lengur en þrjú mánuði, er heimilt að sækja um dvalarleyfi eftir komuna til landsins. Sækja verður um dvalarleyfi í samræmi við tilgang dvalar. Sjá nánar á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa dvalarleyfi áður en þeir koma til landsins.

Umsókn um dvalarleyfi

Dvalarleyfum er skipt í flokka eftir tilgangi dvalar. Taka þarf skýrt fram á umsóknareyðublaði í hvaða tilgangi sá sem sækir um dvalarleyfi er kominn til landsins. Ætlar hann að vinna? Koma til fjölskyldu sinnar? Eða í nám? Tilgangur dvalar ræður því um hvers konar dvalarleyfi er sótt og hvaða gögnum þarf að skila með umsókninni. Nánari upplýsingar um hvaða gögn þurfa að fylgja umsókn um dvalarleyfi eru á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is.

Dvalarleyfi fyrir maka

Maki ríkisborgara frá EES, sem hefur fengið dvalarleyfi á Íslandi, getur átt rétt á dvalarleyfi á Íslandi. Sama gildir um maka ríkisborgara utan EES sem hefur fengið dvalarleyfi sem ekki er háð neinum takmörkunum.

Dvalarleyfi fyrir börn

Foreldrar með útgefið dvalarleyfi sækja um dvalarleyfi fyrir börn sín. Fæðist barn á Íslandi þarf að sækja um dvalarleyfi fyrir það.

Framlenging á dvalarleyfi

Umsókn um framlengingu á dvalarleyfi þarf að berast Útlendingastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi dvalarleyfi rennur út. Það er á ábyrgð einstaklinganna sjálfra að umsókn um dvalarleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma.

POZWOLENIE NA POBYT I PRACĘ

Pozwolenie na pobyt

- Obywatele krajów skandynawskich nie muszą posiadać pozwolenia na pobyt na Islandii.
- Zazwyczaj pozwolenie na pobyt jest wydawane na okres jednego roku na raz. Pozwolenie na pobyt musi nawiązywać do zamierzanego celu pobytu cudzoziemca na Islandii. W zależności od kraju pochodzenia (tj. czy dana osoba pochodzi z czy z poza krajów EWG) obowiązują odpowiednie zasady. Bliższe informacje znajdują się na stronie internetowej Urzędu do spraw cudzoziemców (Útlendingastofnun), www.utl.is oraz www.island.is.
- Uwaga! Wiza turystyczna nie jest pozwoleniem na pobyt. Wiza turystyczna wydawana jest na okres 3 miesięcy maksymalnie i zazwyczaj nie jest przedłużana.

Obywatele krajów EWG

Obywatele z krajów EWG, poza Rumunią i Bułgarią, którzy mają zamiar mieszkać na Islandii dłużej niż trzy miesiące mogą ubiegać się o pozwolenia na pobyt po przybyciu do kraju. Wniosek o pozwolenie na pobyt musi nawiązywać do zamierzanego celu pobytu w kraju. Bliższe informacje znajdują się na stronie internetowej Urzędu do spraw cudzoziemców (Útlendingastofnun) www.utl.is oraz www.island.is.

Obywatele krajów z poza EWG

Obywatele krajów z poza EWG, w tym Rumunii i Bułgarii, muszą posiadać pozwolenie na pobyt przed wjazdem do kraju.

Wniosek o pozwolenie na pobyt

Rodzaj pozwolenia na pobyt zależy od zamierzanego celu pobytu w kraju. We wniosku należy wyraźnie zaznaczyć w jakim celu dana osoba przybyła do kraju. Czy zamierza pracować? Czy odwiedza rodzinę? Studia? Cel pobytu decyduje o tym o jakiego rodzaju pozwolenie ubiega się wnioskodawca oraz jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku. Bliższych informacji na temat załączników do wniosku można uzyskać na stronie internetowej Urzędu do spraw cudzoziemców (Útlendingastofnun) www.utl.is.

Pozwolenie na pobyt dla małżonka

Małżonek obywatela jednego z krajów EWG, który otrzymał pozwolenie na pobyt na Islandii może mieć prawo do uzyskania pozwolenia na pobyt na Islandii. Taka sama zasada obowiązuje małżonków obywateli z poza krajów EWG, którzy otrzymali pozwolenie na pobyt, które nie jest niczym uwarunkowane.

Pozwolenie na pobyt dla dzieci

Rodzice posiadający pozwolenie na pobyt składają wniosek o pozwolenie na pobyt dla swoich dzieci. Jeśli dziecko urodzi się na Islandii należy złożyć wniosek o pozwolenie na pobyt przed narodzinami.

Przedłużenie pozwolenia na pobyt

Wniosek o przedłużeniu pozwolenia na pobyt należy złożyć w urzędzie do spraw cudzoziemców (UTL) co najmniej jeden miesiąc przed utratą ważności aktualnego pozwolenia na pobyt. Jest to odpowiedzialnością każdego z osobna, aby wniosek o pozwolenie na pobyt został złożony do urzędu do spraw cudzoziemców wystarczająco wcześniej.

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Atvinnuleyfi

- Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa atvinnuleyfi áður en þeir koma til starfa á Íslandi. Atvinnuleitendur frá löndum utan EES geta ekki komið til Íslands sem ferðamenn og hafið störf hér.
- Ef einstaklingur er á Íslandi þegar sótt er um atvinnuleyfi fyrir hann í fyrsta sinn þarf hann að yfirgefa landið. Til eru undantekningar frá þessu skilyrði sem Vinnumálastofnun gefur upplýsingar um. Sjá nánar á heimasíðu Vinnumálastofnunar, www.vfst.is og www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi en ekki starfsmaðurinn. Þegar atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi eða framlengingu á atvinnuleyfi skilar hann umsókn útlendingans um dvalarleyfi, eða framlengingu um dvalarleyfi, ásamt umsókn sinni um atvinnuleyfi til Útlendingastofnunar. Útlendingastofnun sendir umsóknina um atvinnuleyfið til Vinnumálastofnunar sem hefur heimild til að veita atvinnuleyfi. Umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi þarf að berast Vinnumálastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi atvinnuleyfi rennur út. Það er á ábyrgð atvinnurekanda að umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma. Sjá nánar um atvinnuleyfi á heimasíðu Vinnumálastofnunar, www.vinnumalastofnun.is, www.eures.is og á www.island.is.

Dvalar- eða atvinnuleyfi í öðru EES-ríki gildir ekki á Íslandi.

Upplýsingar um dvalarleyfi er að finna á www.utl.is og um atvinnuleyfi á www.vinnumalastofnun.is. Einnig er hægt að finna upplýsingar um dvalar- og atvinnuleyfi á www.island.is.

POZWOLENIE NA POBYT I PRACĘ

Prawo do pracy

- Obywatele krajów skandynawskich nie muszą mieć pozwolenia na pracę.
- Obywatele krajów EWG, oprócz Rumunii i Bułgarii, nie muszą posiadać pozwolenia na pracę na Islandii.
- Obywatele krajów z poza EWG, w tym Rumunii i Bułgarii, muszą mieć pozwolenie na pracę przed rozpoczęciem pracy na Islandii. Osoby poszukujące pracę i pochodzące z krajów z poza EWG nie mogą wjechać do kraju jako turyści i rozpocząć pracę w kraju.
- Jeśli dana osoba znajduje się na Islandii w chwili ubiegania się o pozwolenie na pracę po raz pierwszy, musi ta osoba opuścić kraj. Istnieją wyjątki od tego przepisu, na temat których Urząd Pracy (Vinnumálastofnun) udziela informacji. Prosimy zapoznać się ze stroną internetową Vinnumálastofnun www.vfst.is oraz www.island.is.

Obywatele państw z poza EWG

Pracodawca ubiega się o pozwolenie na pracę a nie pracownik. Przy ubieganiu się o udzielenie lub przedłużenie pozwolenia na pracę pracodawca składa wniosek dla cudzoziemca o pozwolenie na pobyt lub przedłużenie pozwolenia na pobyt wraz z wnioskiem o pozwolenie na pracę do urzędu do spraw cudzoziemców. Urząd ten przesyła wniosek o udzielenie pozwolenia na pracę do Urzędu Pracy, który ma prawo udzielić pozwolenie na pracę. Wniosek o przedłużenie pozwolenia na pracę musi być przedłożony w Urzędzie Pracy przynajmniej jeden miesiąc przed upływem ważności aktualnego pozwolenia na pracę. Jest to odpowiedzialnością pracodawcy, aby wniosek o przedłużenie pozwolenia na pracę był złożony w Urzędzie do spraw cudzoziemców w odpowiednim terminie. Bliższe informacje dotyczące pozwolenia na pracę znajdują się na stronie internetowej Urzędu Pracy (Vinnumálastofnun) www.vinnumalastofnun.is, www.eures.is oraz www.island.is.

Pozwolenie na pobyt i na pracę w innym państwie EWG nie jest ważne na Islandii.

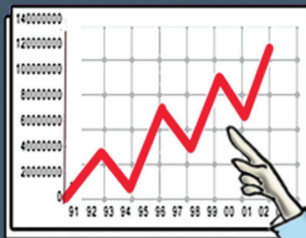
Informacje dotyczące pozwolenia na pobyt można uzyskać na www.utl.is a pozwolenia na pracę na www.vinnumalastofnun.is. Również dostępne są informacje na temat pozwolenia na pobyt i pracę na stronie internetowej www.island.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Á Íslandi semja stéttarfélög við atvinnurekendur um laun og önnur réttindi launafólks í formi kjarasamninga. Í kjarasamningum eru ákvæði um laun, rétt til launa í veikinda- og slysaforföllum, vinnu- og hvíldartíma, orlof og fleira. Laun sem samið er um í ráðningarsamningum þurfa að vera í samræmi við gildandi kjarasamninga í viðkomandi starfsgrein. Á Íslandi eru reglur um lágmarkslaun. Ákvæði í ráðningarsamningi starfsmanns um lakari kjör en kjarasamningur segir til um eru ólögleg og ógild. Allt launafólk nýtur réttinda sem fram koma í kjarasamningum. Stéttarfélögin aðstoða einstaklinga til dæmis ef þeir hafa ekki fengið greidd laun. Stéttarfélög taka í sumum tilvikum þátt í að greiða fyrir ýmis námskeið, þar með talið íslenskunámskeið.

Hvernig er hægt að finna atvinnu?

Störf eru auglýst í dagblöðum, en upplýsingar um störf má einnig finna á vefjum sumra fyrirtækja. Þá er hægt að skrá sig hjá vinnumiðlunum sem aðstoða við atvinnuleit. Sjá nánar á vef Vinnumálastofnunar, www.vmst.is og EES Vinnumiðlun, www.eures.is.

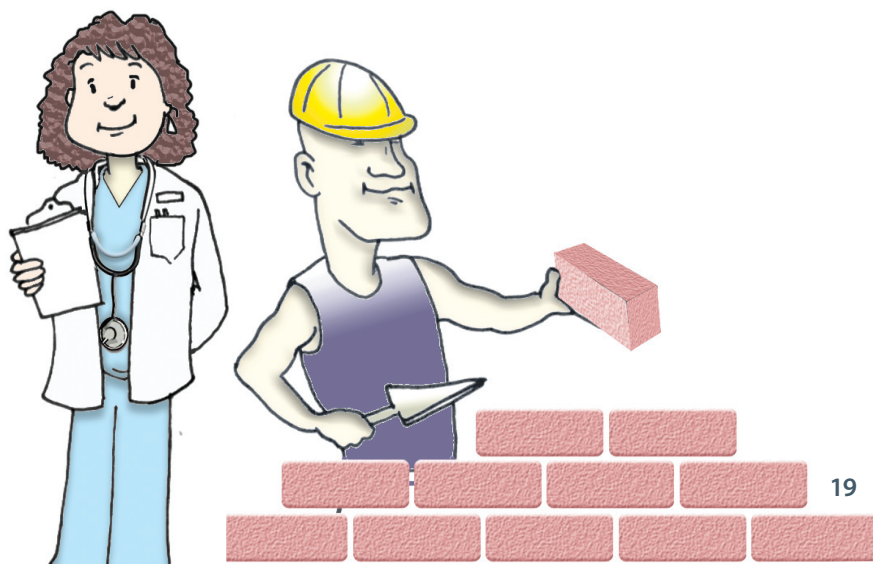

PRACA NA ISLANDII

Na Islandii związki zawodowe wraz z pracodawcami negocjują o wynagrodzeniu oraz innych prawach pracowników w formie zawarcia tzw. umowy zbiorowej (kjarasamningur). W umowie tej są wymienione postanowienia dotyczące wynagrodzenia, prawa do wynagrodzenia w przypadku choroby lub wypadku w pracy, godzinach pracy i wypoczynku, urlopu itd. Uzgodnione w umowie o zatrudnieniu wynagrodzenie musi być zgodne z obowiązującą umową zbiorową odpowiedniej branży. Na Islandii istnieją przepisy o najniższym wynagrodzeniu. Postanowienia w umowie o zatrudnieniu pracownika zawierające gorsze warunki niż te, o których mowa jest w umowie zbiorowej, nie są ważne w świetle prawa. Wszyscy pracownicy powinni korzystać z praw, o których mowa jest w umowie zbiorowej. Związki zawodowe udzielają pomocy np. w sytuacji, kiedy dana osoba nie otrzymała wynagrodzenia. Związki zawodowe w niektórych przypadkach opłacają różnego rodzaju szkolenia, w tym kursy nauki języka islandzkiego.

Jak można znaleźć pracę?

Prace ogłasza się w gazetach, informacje na temat ofertach prac można również znaleźć na stronach internetowych niektórych przedsiębiorstw. Można także zarejestrować się w urzędzie pośrednictwa pracy, który udziela pomocy przy szukaniu pracy. Bliższe informacje znajdują się na stronie internetowej Urzędu Pracy (Vinnuálastofnun) www.vfst.is oraz Urzędu Pośrednictwa Pracy EWG www.eures.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Gott að hafa í huga vegna starfa á Íslandi:

- Ertu með skriflegan ráðningarsamning? EES-borgari sem vinnur tvo mánuði eða lengur fyrir sama atvinnurekanda á rétt á því að gerður sé við hann skriflegur ráðningarsamningur. Í ráðningarsamningi verður að koma fram nafn þitt og atvinnurekandans, upplýsingar um hvar og við hvað þú starfar, hvaða laun þú hefur, vinnu- og ráðningartíma, uppsagnarákvæði og aðild að lífeyrissjóði og stéttarfélagi.
- Eru þér greidd rétt laun samkvæmt kjarasamningi? Er vinnutími þinn lengri en lög og kjarasamningar leyfa? Hefur þú fengið orlof í samræmi við lög og kjarasamninga? Hafa þér verið greidd laun þegar þú ert frá vinnu vegna veikinda eða slysa?
- Færðu launaseðil þegar laun þín eru greidd út? Launaseðill er skrifleg staðfesting um fjárhæð launa þinna og hvað atvinnurekandi hefur dregið af launum þínum, svo sem í skatt.
- Skilar atvinnurekandi skatti af launum þínum? Skilar hann gjöldum til lífeyrissjóðs og stéttarfélags? Allt launafólk á að borga í lífeyrissjóð, það fær greitt úr lífeyrissjóði þegar það lýkur störfum vegna aldurs eða veikinda.
- Ert þú með menntun frá heimalandi þínu? Fáðu þessa menntun viðurkennda á Íslandi. Slíkt getur bætt stöðu þína á vinnumarkaðinum.
- Eru vandamál í samskiptum þínum við aðra á vinnustaðnum? Fáðu upplýsingar og aðstoð hjá stéttarfélagi, ASÍ, Alþjóðahúsi eða Fjölmenningssetri.

Hjá ASÍ er hægt að fá bækling um réttindi og skyldur á vinnumarkaði eða á www.asi.is.

Mat á námi.

Menntamálaráðuneyti, heilbrigðis- og tryggingaráðuneyti, dóms- og kirkjumálaráðuneyti, fjármálaráðuneyti og iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti hafa umsjón með námsmati og viðurkenningu á starfsréttindum erlendis frá. Nánari upplýsingar og umsóknareyðublöð er hægt á finna á vefnum, www.menntagatt.is.

Viðurkenning á löggiltum iðngreinum.

Menntamálaráðuneytið tekur við umsóknum um viðurkenningu á menntun til starfa í löggiltum iðngreinum.

PRACA NA ISLANDII

Dobrze jest pamiętać o tym podczas poszukiwania/wykonywania pracy na Islandii:

- Czy posiadasz pisemną umowę o zatrudnieniu? Obywatele krajów EWG pracujący dwa miesiące lub dłużej dla tego samego pracodawcy mają prawo do uzyskania pisemnej umowy o zatrudnieniu. W umowie o zatrudnieniu powinno znajdować się imię i nazwisko pracownika i pracodawcy, informacje o tym gdzie i przy czym jest się zatrudnionym, wysokość wynagrodzenia, godziny pracy i okres zatrudnienia, postanowienia o wypowiedzeniu pracy i członkostwo w funduszu emerytalnym oraz związku zawodowym.
- Czy otrzymujesz wynagrodzenie zgodne z umową zbiorową? Czy godziny pracy są dłuższe niż zezwala na to prawo i umowa zbiorowa? Czy otrzymałeś urlop zgodnie z prawem i umową zbiorową? Czy otrzymałeś wynagrodzenie za okres kiedy byłeś chory lub ucierpiałeś w wypadku?
- Czy otrzymujesz wykaz o wynagrodzeniu przy wypłacie wynagrodzenia? Wykaz o wynagrodzeniu jest pisemnym potwierdzeniem wysokości wynagrodzenia oraz tego ile podatku twój pracodawca potrącił z twojego wynagrodzenia.
- Czy pracodawca potrąca podatek z twojego wynagrodzenia? Czy płaci składki do funduszu emerytalnego i związku zawodowego? Wszyscy pracownicy muszą płacić składkę do funduszu emerytalnego. Fundusz wypłaca wynagrodzenia z kasy funduszu po ukończeniu przez tych pracowników pracy i osiągnięciu określonego wieku lub z powodu choroby.
- Czy posiadasz wykształcenie z twojego kraju pochodzenia? Postaraj się o uzyskanie uznania tego wykształcenia na Islandii. To może ci pomóc w szukaniu pracy na islandzkim rynku pracy.
- Czy masz problemy w relacji z innymi w twoim miejscu pracy? Zachęcamy do szukania informacji i pomocy w związku zawodowym, ASÍ, Centrum Międzynarodowym Alþjóðahús lub w Centrum Wielokulturowym Fjölmenningarsetur.

Broszurę na temat praw i obowiązków na rynku pracy można uzyskać w ASÍ a także na stronie internetowej www.asi.is

Ocena studiów.

Ministerstwo Kultury i Edukacji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Sprawiedliwości i Religii, Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Przemysłu i Biznesu zajmują się procedurą oceny ukończonych studiów i uznaniem uprawnień zawodowych uzyskanych za granicą. Bliższe informacje i wnioski można znaleźć na stronie internetowej www.menntagatt.is.

Uznanie wykształcenia w branżach przemysłowych.

Ministerstwo Kultury i Edukacji przyjmuje wnioski i zajmuje się uznaniem wykształcenia zawodowego w autoryzowanych branżach przemysłowych.

SKATTSKYLDA

Allir sem vinna á Íslandi eru skattskyldir. Launamenn greiða um 36% af launum í skatt. Skattkort gefur um 30.000 kr. í skattaafslátt á mánuði. Hægt er að nýta þann hluta af skattkortu mánaðs sem hann nýtir ekki að fullu sjálfur. Atvinnurekendur verða að fá skattkort í hendur svo hægt sé að nýta skattaafslátt í staðgreiðslu. Skattayfirvöld gefa út skattkort. Greiddir skattar koma fram á launaseðli. Nauðsynlegt er að varðveita launaseðlana til að sanna að skattar hafi verið greiddir.

Skattframtal

Allir sem eru skattskyldir á Íslandi þurfa að skila skattframtali á hverju ári, venjulega í marsmánuði. Þar skal telja fram heildarlaun ársins á undan. Skattar eru lagðir á samkvæmt skattframtali og ef viðkomandi hefur greitt of mikið eða of lítið í skatt er það leiðrétt í ágúst sama ár og skattframtali er skilað. Talið er fram á netinu og er veflykill sendur á lögheimili allra skattgreiðenda, 16 ára og eldri. Sé skattframtali ekki skilað áætla skattstjóri tekjur og álögð gjöld eru reiknuð samkvæmt því.

Barnabætur

Greiddar eru barnabætur vegna barna yngri en 18 ára. Við ákvörðun barnabóta er tekið tillit til tekna foreldra eða forræðisaðila samkvæmt skattframtali.

Á netslóðinni www.rsk.is er að finna eyðublað skattframtals á sjö tungumálum og bækling um skattlagningu á Íslandi á átta tungumálum.

OBOWIĄZEK PŁACENIA PODATKU

Wszyscy pracujący na Islandii podlegają obowiązkowi płacenia podatku. Pracownicy płacą 36% podatku od wynagrodzenia. Tzw. karta podatkowa (skattkort) upoważnia do rabatu w wysokości około 30.000 kr miesięcznie. Można wykorzystać tę część karty podatkowej współmałżonka, która nie jest używana przez niego samego. Pracodawcy muszą osobiście otrzymać kartę podatkową tak, aby rabat można było uwzględnić przy wypłaceniu wynagrodzenia. Urząd Podatkowy wydaje karty podatkowe. Płacony podatek zawsze widnieje na wykazie o wynagrodzeniu. Ważne jest, aby zachowywać wykazy o wynagrodzeniu, aby później móc udowodnić, że podatki były płacone.

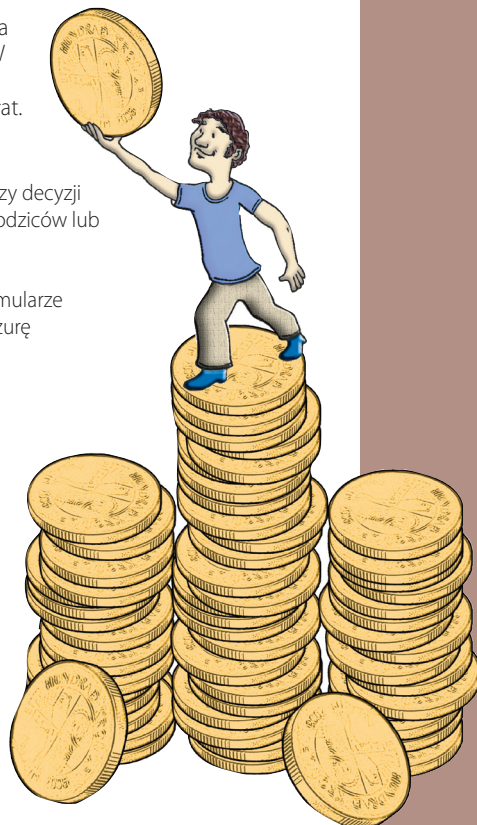
Zeznanie podatkowe

Wszyscy podlegający obowiązkowi płacenia podatku na Islandii muszą składać zeznania podatkowe, odbywa się to zwykle w marcu każdego roku. W zeznaniu oświadcza się o całkowitym wynagrodzeniu otrzymywanym przez cały poprzedni rok. Podatki są naliczane zgodnie z zeznaniem podatkowym a jeśli płacony podatek danej osoby został uznany jako za wysoki lub za niski, wtedy dokonuje się uregulowań w sierpniu tego samego roku, kiedy zeznanie zostało złożone. Można składać zeznania podatkowe przez internet, klucz dostępu wysłany wtedy jest na adres zameldowania każdego płatnika podatku powyżej 16 roku życia. W przypadku nie złożenia zeznania urząd podatkowy dokonuje przeliczeń dochodów i dodatkowych opłat.

Zasiłek na dzieci

Wypłacane są zasiłki na dzieci poniżej 18 roku życia. Przy decyzji o wypłaceniu zasiłku bierze się pod uwagę dochody rodziców lub opiekunów zgodnie z zeznaniem podatkowym.

Na stronie internetowej www.rsk.is można znaleźć formularze zeznania podatkowego w siedmiu językach oraz broszurę w ośmiu językach o przeliczeniu podatku na Islandii.

HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Þeir sem ekki eru sjúkratryggðir þurfa að borga fullt gjald fyrir lækniþjónustu og dvöl á sjúkrahúsum. Þeir sem hafa sjúkratryggingu greiða aðeins hluta gjaldsins. Upplýsingar um sjúkratryggingar má fá hjá Tryggingastofnun ríkisins sem birtir þær m.a. á heimasíðu sinni, www.tr.is, á ýmsum tungumálum.

Samkvæmt lögum um réttindi sjúklinga eiga allir rétt á túlkun upplýsinga þegar þeir sækja þjónustu heilbrigðiskerfisins tali þeir ekki íslensku. Sé þörf á túlki þarf að taka það fram þegar tími er pantaður hjá lækni á heilsugæslustöð eða á sjúkrahúsi. Sé viðkomandi sjúkratryggður á Íslandi á hann rétt á endurgreiðslu kostnaðarins, annars ber hann kostnaðinn sjálfur.

Heilsugæsla og heimilislæknar

Heilsugæslustöðvar eru um allt land og í öllum hverfum höfuðborgarsvæðisins. Þar er veitt öll almenn heilbrigðisþjónusta og þangað leitar fólk jafnan fyrst vegna veikinda eða annarra heilsufarsvandamála. Fólk á rétt á að leita til hvaða heilsugæslustöðvar sem er, en æskilegast er að snúa sér til heilsugæslustöðvar sem næst heimili sínu. Auk almennrar lækniþjónustu sinna heilsugæslustöðvar mæðravernd, ung- og smábarnavernd, skólaheilsugæslu og hjúkrun í heimahúsum.

Lækniþjónusta utan opnunartíma heilsugæslustöðva

Utan opnunartíma heilsugæslustöðva eru ávallt heilsugæslulæknar á vakt við allar heilsugæslustöðvar á landsbyggðinni. Ef þörf er á lækniþjónustu utan opnunartíma heilsugæslustöðva á höfuðborgarsvæðinu, þ.e. um kvöld, nætur eða helgar, sinnir Læknavaktin þessari þjónustu í síma 1770.

Lyf

Lyf eru seld í apótekum. Sum lyf eru ekki afgreidd nema samkvæmt lyfseðli frá lækni.

Alvarleg slysa eða veikindi

Ef þörf er á skjótri aðstoð vegna alvarlegra slysa eða veikinda er neyðaraðstoð veitt í síma 112.

Osoby nie posiadające ubezpieczenia chorobowego muszą płacić pełną cenę usług w czasie wizyt lekarskich a także pobytu w szpitalu. Osoby posiadające ubezpieczenie chorobowe płacą tylko określoną część ceny. Informacje na temat ubezpieczeń chorobowych można znaleźć w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń (Tryggingastofnun ríkisins), który publikuje je na swojej stronie internetowej (www.tr.is) w wielu językach.

Zgodnie z ustawą o prawach osób chorych wszyscy mają prawo do tłumaczenia informacji podczas korzystania z usług służby zdrowia jeśli osoby te nie mówią po islandzku. Jeśli zaistnieje potrzeba tłumacza, należy o tym zawiadomić w ośrodku służby zdrowia lub w szpitalu w chwili umawiania się na wizytę u lekarza. Dla osób ubezpieczonych na Islandii usługi tłumacza są bezpłatne. W przypadku nie posiadania ubezpieczenia, pacjent ponosi koszty za tłumacza.

Opieka lekarska i lekarze domowi

Ośrodki opieki zdrowotnej znajdują się w całym kraju i we wszystkich dzielnicach regionu stołecznego. Tam działa powszechna służba zdrowia. Do tych ośrodków zwracają się ludzie z powodu choroby lub innych problemów zdrowotnych. Każdy ma prawo do zwrócenia się do jakiegokolwiek ośrodka opieki zdrowotnej, natomiast najbardziej pożądane jest zwracanie się do tych ośrodków, które są najbliższe miejsca zamieszkania danej osoby. Oprócz ogólnej pomocy lekarskiej ośrodki te prowadzą działalność opieki nad matkami, małymi dziećmi i niemowlętami, opieki zdrowia w szkołach oraz opieki lekarskiej w domach.

Opieka lekarska w godzinach poza godzinami otwarcia ośrodków opieki zdrowotnej

W godzinach, kiedy ośrodki są zamknięte, zawsze są dyżurni lekarze we wszystkich ośrodkach na terenach pozamiejskich. Na terenie regionu stołecznego w godzinach wieczornych, nocnych i w weekendy można dzwonić do Lekarza Dyżurnego (Læknavaktin) na numer telefonu 1770.

Leki

Leki sprzedaje się w aptekach. Niektórych leków nie sprzedaje się bez przepisu lekarza.

Poważne wypadki lub choroby

W razie nagłej potrzeby pomocy z powodu poważnego wypadku lub choroby należy dzwonić na numer alarmowy 112.

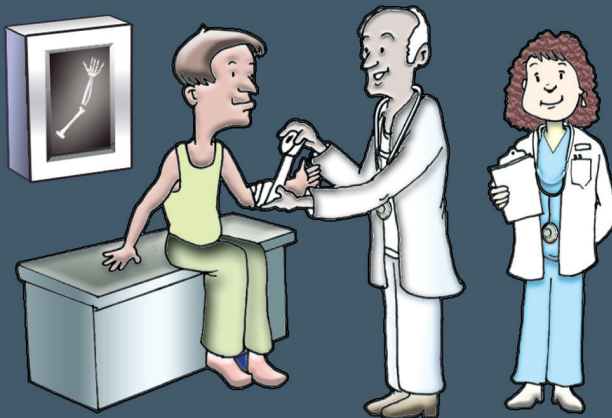
HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Upplýsingar um heilbrigðisþjónustu

Landlæknisembættið hefur eftirlit með allri heilbrigðisþjónustu á Íslandi. Hjá embættinu er hægt að fá upplýsingar um heilbrigðisþjónustu og þangað er hægt að leita vilji fólk kvarta yfir þjónustu heilbrigðiskerfisins.

Hvaða skilyrði þarf að uppfylla til að vera sjúkratryggður?

- Ríkisborgarar frá EES: Ef þeir hafa gilt E-104 vottorð sem sýnir að þeir hafa verið sjúkratryggðir í öðru EES-ríki síðustu sex mánuði áður en þeir koma til Íslands öðlast þeir strax sjúkratryggingaréttindi enda flytji þeir búsetu sína/lögheimili til Íslands eða stundi atvinnu á Íslandi. Framvísa þarf vottorðinu hjá Tryggingastofnun ríkisins sem getur kannað hvort lögheimilisskilyrðinu sé fullnægt. Ef svo er ekki verður viðkomandi að sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann vinni hér á landi. Börn yngri en 18 ára hafa sömu réttindi og foreldrar þeirra. Ef ekki er hægt að framvísa gildu E-104 vottorði þarf viðkomandi að bíða í sex mánuði eftir að lögheimili er skráð í Þjóðskrá þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi, eða sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann hafi unnið hér á landi í sex mánuði. Fólk getur tryggt sig hjá tryggingafélagi þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi.
- Ríkisborgarar utan EES: Viðkomandi verður að hafa gild dvalar- og atvinnuleyfi og allir þurfa að kaupa einkatryggingu fyrir fyrstu sex mánuðina á Íslandi, eða þar til sjúkratrygging almennatrygginga á Íslandi tekur gildi. Atvinnurekanda ber að kaupa sjúkratryggingu fyrir starfsmann þangað til hann öðlast rétt til sjúkratrygginga almennatrygginga sex mánuðum eftir að dvalarleyfi hefur verið veitt hjá Útlendingastofnun og lögheimili verið skráð hjá Þjóðskrá. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi skráning til að öðlast rétt til sjúkratrygginga almennatrygginga á Íslandi.

Informacje na temat służby zdrowia

Główna Izba Lekarska (Landlæknisembættið) nadzoruje wszystkie ośrodki służby zdrowia. W urzędzie tym można uzyskać informacje na temat służby zdrowia i tam należy się udać w przypadku jeśli ktoś zechce złożyć skargę dotyczącą działalności służby zdrowia.

Jakie należy spełnić wymogi aby móc otrzymać ubezpieczenie zdrowotne?

- Obywatele krajów EWG: Jeśli posiadają ważne zaświadczenie E-104, które wykazuje, iż byli ubezpieczeni w innym państwie EWG przez ostatnie sześć miesięcy przed przyjazdem na Islandię, otrzymują natychmiast prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, w chwili przeprowadzenia się na Islandię lub podjęcia pracy na Islandii. Zaświadczenie należy przedstawić w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń (Tryggingastofnun), który może ustalić czy zostały spełnione warunki przy przeprowadzaniu się do kraju. Jeśli tak nie jest, dana osoba musi przedstawić potwierdzenie z urzędu podatkowego o tym, że osoba ta pracuje na Islandii. Dzieci poniżej 18 roku życia mają takie same prawa jak i ich rodzice. Jeśli nie ma możliwości przedłożenia ważnego zaświadczenia E-104, należy wtedy czekać sześć miesięcy od momentu rejestracji adresu zameldowania w Urzędzie Rejestracji (Þjóðskrá) do momentu kiedy powszechne ubezpieczenie zdrowotne zacznie być ważne lub przedłożyć potwierdzenie z urzędu podatkowego o tym, że osoba przepracowała sześć miesięcy na Islandii. Można ubezpieczyć się w towarzystwie ubezpieczeniowym do momentu kiedy powszechne ubezpieczenie zdrowotne zacznie działać.
- Obywatele z poza krajów EWG: Dana osoba musi posiadać ważne pozwolenie na pobyt i pracę i wszyscy muszą wykupić prywatne ubezpieczenie na okres pierwszych sześciu miesięcy na Islandii, lub do momentu kiedy zacznie być ważne powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Pracodawcy mają obowiązek wykupienia ubezpieczenia zdrowotnego dla swoich pracowników do momentu, kiedy uzyskają oni prawo do powszechnego ubezpieczenia po sześciu miesiącach od chwili uzyskania pozwolenia na pobyt wydanego przez Urząd do spraw cudzoziemców (Útlendingastofnun) a także adresu zameldowania zarejestrowanego w Biuro ewidencji ludności (Þjóðskrá). Wpis adresu zamieszkania w rejestrze osób mających różnego typu zadłużenia nie jest wystarczająca do uzyskania prawa do powszechnego ubezpieczenia na Islandii.

FÉLAGSÞJÓNUSTA SVEITARFÉLAGA

Markmið félagsþjónustu sveitarfélaga er að tryggja fjárhagslegt og félagslegt öryggi og stuðla að velferð íbúa á grundvelli samhjárpar. Með félagsþjónustu er átt við margvíslega þjónustu og ráðgjöf. Félagsleg ráðgjöf felur m.a. í sér upplýsingar um félagsleg réttindamál og stuðning vegna félagslegs eða persónulegs vanda. Þar má nefna ráðgjöf vegna uppeldisvanda barna eða vegna annarra vandamála í fjölskyldunni. Einnig er hægt að óska eftir ráðgjöf og aðstoð vegna fjárhagserfiðleika og húsnæðismála. Réttur til félagsþjónustu er byggður á því að eiga lögheimili í landinu og sótt er um aðstoð í heimasveitarfélagi.

Athugið að fjárhagsaðstoð frá sveitarfélagi getur valdið því að dvalarleyfi fæst ekki framlengt. Einnig má umsækjandi um ríkisborgararétt ekki hafa þegið framfærslu frá sveitarfélagi síðustu þrjú árin áður en sótt er um ríkisborgarétt.

*} Kannaðu rétt þinn til
félagsþjónustu í því sveitarfélagi
þar sem þú átt lögheimili.*

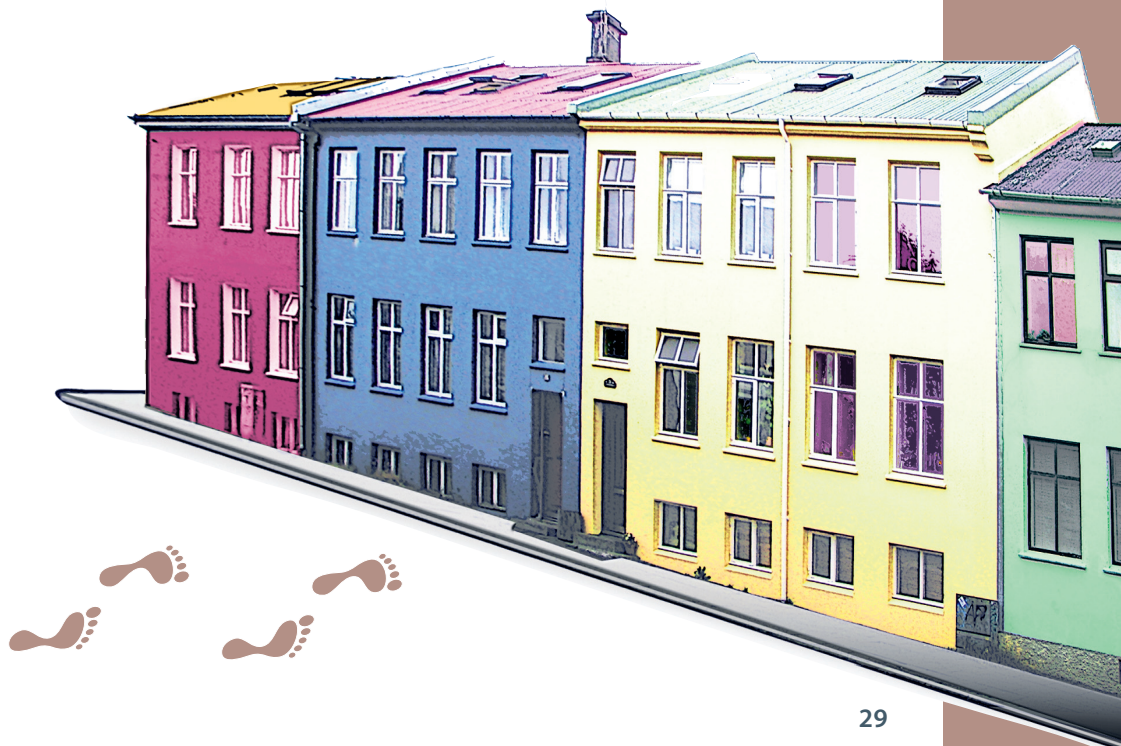

POMOC SOCJALNA GMIN

Celem pomocy socjalnej z ramienia gmin jest zapewnienie finansowego i społecznego bezpieczeństwa i przyczynienie się do dobrobytu mieszkańców na płaszczyźnie wspólnej pomocy. Poprzez usługi społeczne rozumie się różnorodne usługi, pomoc i poradnictwo. Tutaj można otrzymać porady w sprawach dotyczących problemów w wychowywaniu dzieci lub z powodu innych problemów rodzinnych. Dodatkowo można uzyskać radę i pomoc z powodu problemów finansowych i mieszkaniowych. Prawo do pomocy społecznej mają wszystkie osoby posiadające stałe miejsce zamieszkania na Islandii, muszą one zwrócić się do oddziału opieki socjalnej w swojej dzielnicy bądź miście.

Pamiętać należy iż otrzymanie pomocy finansowej (zasiłku) od gmin może spowodować, iż pozwolenie na pobyt nie zostanie przedłużone. Dodatkowo wnioskodawca ubiegający się o obywatelstwo nie może figurować na liście osób, które otrzymują lub otrzymywały zasiłek od gmin przez okres ostatnich trzech lat przed złożeniem wniosku o obywatelstwo.

*} Zapoznaj się ze swoimi prawami
od opieki socjalnej w miejscu
swojego zamieszkania*

HÚSNÆÐI

Að leigja húsnæði

Íbúðir til leigu eru oftast auglýstar í dagblöðum. Á vefsíðunni www.leigulistinn.is er hægt að finna íbúðir til leigu á höfuðborgarsvæðinu. Þorga verður ákveðna upphæð við skráningu til að fá lista yfir leiguíbúðir. Fólki í húsnæðisleit sem býr utan höfuðborgarsvæðisins er ráðlagt að leita upplýsinga í sínu sveitarfélagi.

Húsaleigusamningur

Mikilvægt er að gera skriflegan húsaleigusamning við leigusala þegar íbúð er tekin á leigu. Eyðublöð fyrir húsaleigusamning er hægt að nálgast á vef félagsmálaráðuneytisins, www.felagsmalaraduneyti.is, á Íslensku, ensku og pólsku. Húsaleigusamninga er einnig hægt að nálgast á skrifstofum sveitarfélaga, hjá húsnæðisnefndum og hjá íbúðalánasjóði.

Húsaleigubætur

Ef þú átt lögheimili á Íslandi getur þú sótt um húsaleigubætur hjá félagsþjónustu þíns sveitarfélags en þá er hluti leigunnar endurgreiddur. Ef búið er á gistiheimili, í atvinnuhúsnæði eða í herbergi fást ekki húsaleigubætur. Til að fá húsaleigubætur verður að byrja á því að þinglýsa leigusamningi hjá sýslumanni sem gildir að minnsta kosti í sex mánuði. Upplýsingar um húsaleigubætur má fá hjá félagsþjónustu sveitarfélaganna og hjá félagsmálaráðuneytinu.

Lögheimili

Mikilvægt er að vera með skráð lögheimili. Til að geta átt lögheimili á Íslandi er nauðsynlegt að hafa kennitölu og dvalarleyfi. Lögheimili gefur fólki ýmis réttindi svo sem til náms og þjónustu sveitarfélaga, til sjúkratrygginga kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum og réttar til að sækja um ríkisborgararétt. Sex mánaða biðtími til almennra sjúkratrygginga hefst við skráningu lögheimilis hjá þjóðskrá og þriggja ára til kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi. Allur opinber póstur er sendur á lögheimili nema um annað hafi verið sérstaklega beðið.

Rafmagn, heitt vatn og sími

Þegar flutt er inn í íbúð er mikilvægt að láta lesa af mælum vegna rafmagns og hita svo leigjandi/kaupandi greiði einungis fyrir sína notkun. Skrifstofur sveitarfélaga geta gefið upplýsingar um fyrirtæki sem selja rafmagn og heitt vatn í sveitarfélaginu. Það eru nokkur símafyrirtæki sem bjóða upp á mismunandi kjör. Best er að fá upplýsingar hjá símafyrirtækjum um hvernig hægt er að fá símanúmer.

ZAKWATEROWANIE

Wynajmowanie mieszkania

Najczęściej mieszkania do wynajęcia są ogłaszane w gazetach. Na stronie internetowej www.leigulistinn.is można znaleźć mieszkania do wynajęcia na terenie regionu stołecznego. Przy rejestracji należy wpłacić określoną kwotę w celu uzyskania listy mieszkań do wynajęcia. Osobom poszukującym mieszkania i nie zamieszkującym na terenie regionu stołecznego zaleca się poszukiwanie informacji we własnych gminach.

Umowa najmu mieszkania

Ważne jest sporządzenie pisemnej umowy najmu mieszkania w chwili wynajęcia mieszkania. Formularze umowy najmu można uzyskać na stronie internetowej Ministerstwa spraw społecznych www.felagsmálaráðuneyti.is, po islandzku, angielsku i polsku. Umowy najmu można także uzyskać w biurach gmin, w komitetach mieszkaniowych oraz w funduszu pożyczek hipotecznych.

Zasiłek mieszkaniowy

Jeśli masz adres zameldowania na Islandii, możesz ubiegać się o zasiłek mieszkaniowy w ośrodku usług społecznych gminy, co oznacza, że otrzymuje się zwrot części czynszu. Osobom mieszkającym w pensjonacie, w mieszkaniach robotniczych lub w pokoju, nie należy się zasiłek. Aby móc otrzymać zasiłek mieszkaniowy należy zacząć od notarialnie poświadczonej przez wojewodę (sýslumaður) umowy najmu, która jest ważna przez conajmniej sześć miesięcy. Informacje o zasiłku mieszkaniowym można znaleźć w ośrodku usług społecznych gmin oraz w Ministerstwie spraw społecznych.

Adres zameldowania

Ważne jest posiadanie zarejestrowanego adresu zameldowania na Islandii. W celu otrzymania zameldowania należy posiadać numer ewidencyjny (kennitala) oraz pozwolenie na pobyt. Zameldowanie upoważnia do korzystania m.in z nauki i usług społecznych gmin, ubezpieczenia zdrowotnego a także prawa głosowania w wyborach do władz gminy oraz prawa do ubiegania się o obywatelstwo. Od chwili zarejestrowania adresu zameldowania w Biurze ewidencji ludności (Þjóðskrá) rozpoczyna się okres sześciomiesięcznego oczekiwania na otrzymanie powszechnego ubezpieczenia oraz trzyletni okres do uzyskania prawa do głosowania w wyborach władz gmin. Rejestracja adresu zamieszkania w rejestrze osób posiadających różnego typu zadłużenia nie jest wystarczająca. Wszystkie przesyłki publiczne są wysyłane na adres zameldowania chyba, że wcześniej poproszono o zmiany.

Prąd, gorąca woda i telefon

W chwili przeprowadzenia się do mieszkania ważne jest, aby dokładnie obejrzeć czynniki prądu, ogrzewania tak, aby wynajmujący/kupujący płacił tylko za własne zużycie. Biura gmin mogą udzielić informacji na temat przedsiębiorstw dostarczających prąd i gorącą wodę w gminie. Jest kilka przedsiębiorstw telefonicznych, które oferują usługi różniące się od siebie. Najlepiej jest otrzymać informacje w przedsiębiorstwach telefonicznych na temat tego jak można założyć numer telefonu.

SKÓLAKERFIÐ

Samkvæmt lögum hafa allir jafnan rétt til náms án tillits til kyns, fjárhags, búsetu, trúar, fötlunar og menningarlegs- eða félagslegs uppruna.

Dagforeldrar

Dagforeldrar annast gæslu barna í heimahúsum. Starfstími er virka daga og er dvalartími barna mismunandi en aldrei lengri en 9 klukkustundir í senn. Flest börn í gæslu hjá dagforeldrum eru á aldrinum eins til þriggja ára, þó geta yngri eða eldri börn verið í gæslu hjá dagforeldrum. Dagforeldrar eru sjálfstætt starfandi og ákvarða yfirleitt sína gjaldskrá sjálfir en borga þarf fyrir dvöl hjá dagforeldri. Hægt er að fá upplýsingar um dagforeldra hjá viðkomandi sveitarfélagi.

Leikskóli

Leikskólar eru fyrir börn allt frá 12 mánaða aldri til 6 ára aldurs, mismunandi eftir leikskólum og sveitarfélögum, og hafa foreldrar frjálst val um það hvort börnin fari í leikskóla eða ekki. Langflest börn fara í leikskóla og ráðlegt er að börn innflytjenda geri það líka því það hjálpar þeim að læra íslensku. Borga þarf fyrir leikskóladvöl og er sótt um hana hjá viðkomandi sveitarfélagi. Til að barnið komist sem fyrst á biðlista áður en það nær leikskólaaldri er ráðlegt að sækja um leikskólapláss svo fjótt sem kostur er.

Grunnskóli

Það er skylda að senda öll börn á aldrinum 6-16 ára í grunnskóla og er námið ókeypis. Í mörgum sveitarfélögum geta börn farið á frístundaheimili eða í heilsdagsskóla eftir að hefðbundnum skóladegi lýkur. Greiða þarf fyrir slíka þjónustu. Mismunandi er eftir sveitarfélögum hvar hægt er að skrá börn í skóla. Hægt er að fá upplýsingar um það hjá þjónustumiðstöðvum í Reykjavík eða bæjarskrifstofum í viðkomandi sveitarfélagi.

Framhaldsskóli

Allir sem hafa lokið grunnskóla á Íslandi eða sambærilegu námi erlendis geta farið í framhaldsskóla. Nám í framhaldsskólum tekur yfirleitt 4 ár. Borga þarf skólagjöld í framhaldsskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um framhaldsskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

Háskóli

Nemendur sem hefja nám í háskóla þurfa að hafa lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi. Átta skólar bjóða upp á menntun til háskólagráðu. Borga þarf skrásetningar- eða skólagjöld í háskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um háskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

SYSTEM SZKOLNICTWA

Zgodnie z ustawą wszyscy mają prawo do nauki niezależnie od płci, statusu ekonomicznego, miejsca zamieszkania, wyznania, stopnia niepełnosprawności oraz kulturowego i społecznego pochodzenia.

Opiekunowie dzienni

Opiekunowie dzienni zajmują się opieką dzieci w domach. Godziny pracy to dni powszednie a godziny przebywania dzieci różnią się lecz dzieci nigdy nie przebywają pod opieką opiekunów dziennych dłużej niż 9 godzin na raz. Większość dzieci będących pod opieką opiekunów dziennych są w wieku od jednego do trzech lat, choć czasami są trochę młodsze i starsze dzieci. Opiekunowie dzienni pracują samodzielnie i na ogół sami decydują o wysokości opłat. Informacje na temat opiekunów dziennych można uzyskać w odpowiedniej gminie.

Przedszkole

Przedszkola są przeznaczone dla dzieci w wieku od 12 miesięcy do 6 roku życia, w zależności od przedszkola i gminy, a rodzice mają wolny wybór co do tego czy dziecko będzie uczęszczać do przedszkola czy nie. Zdecydowana większość dzieci uczęszcza do przedszkoli i zaleca się, aby dzieci imigrantów też uczęszczały do przedszkoli, to pozwoli im szybko nauczyć się języka islandzkiego. Należy płacić za przebywanie w przedszkolu a wnioszek o miejsce w przedszkolu składa się w odpowiedniej gminie. Aby dziecko jak najwcześniej mogło trafić na listę oczekujących przed osiągnięciem przez nie wieku przedszkolnego, zaleca się złożenie wniosku o przyznanie miejsca tak szybko jak to jest możliwe.

Szkoła podstawowa

Obowiązkiem jest wysyłanie dzieci w wieku od 6 do 16 lat do szkoły podstawowej, gdzie nauka jest bezpłatna. W wielu gminach dzieci mogą przebywać w ośrodku wolnego czasu lub w szkole popołudniowej po ukończeniu zwykłych zajęć w szkole. Za tę usługę należy płacić. W każdej gminie jest inaczej jeśli chodzi o to, gdzie można zarejestrować dzieci do szkoły. Informacje na ten temat można znaleźć w ośrodkach usługowych w Reykjavíku lub biurach miejskich odpowiednich gmin

Szkoła ponadpodstawowa

Wszyscy po ukończeniu szkoły podstawowej na Islandii lub porównywalnej szkoły za granicą mogą rozpocząć naukę w szkole ponadpodstawowej. Zajęcia w szkołach ponadpodstawowych trwają zwykle 4 lata. Na Islandii należy płacić za szkołę ponadpodstawową a wysokość opłat zależy od szkoły. Bliższe informacje na temat szkoły ponadpodstawowej można znaleźć na internecie. www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir

Uniwersytet

Studenci rozpoczynający naukę na uniwersytecie muszą zdać egzamin studencki lub jego odpowiednik. Osiem uczelni oferuje zajęcia na poziomie uniwersyteckim. Na Islandii należy płacić za rejestrację i naukę na uniwersytecie lecz wysokość opłat zależy od szkoły. Bliższe informacje na temat uczelni wyższych znajdują się na internecie www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir

ÍSLENSKUKENNSLA

Til að geta tekið virkan þátt í nýju samfélagi er mikilvægt að læra tungumálið. Með íslenskukunnáttu er auðveldara að afla upplýsinga, þekkja réttindi sín og skyldur, kynnast fólki og verða hluti af samfélaginu. Hér er listi yfir alla skóla sem kenna íslensku fyrir útlendinga. Kostnaður við það að fara á námskeið getur verið mismunandi og stundum eru þau ókeypis. Sum stéttarfélag veita styrki til íslenskunáms. Hægt er að afla sér upplýsinga hjá viðkomandi stéttarfélagi.

Reykjavík, Kópavogur og Hafnafjörður

Alþjóðahús og Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík, ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, 108 Reykjavík, ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík, ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur, ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8. Öldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík, ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1, 220 Hafnafjörður, ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, 103 Reykjavík, ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

Á netinu

www.vefskoli.is

Námsflokkar Reykjavíkur bjóða upp á fjarnám á netinu.
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is

Ókeypis íslenskukennsla er í umsjón
hugvísindadeildar Háskóla Íslands

NAUKA JĘZYKA ISLANDZKIEGO

Aby móc brać aktywny udział w nowym społeczeństwie, ważna jest znajomość języka. Znając język łatwiej jest dostarczać informacje, wtedy wie się też lepiej o swoich prawach i obowiązkach, poznaje się ludzi i staje się częścią społeczeństwa. Poniżej podajemy wykaz wszystkich szkół prowadzących zajęcia z języka islandzkiego dla cudzoziemców. Wysokość opłat zależy od szkoły, choć czasami zajęcia są bezpłatne. Niektóre gminy przyznają stypendia na naukę języka islandzkiego. Więcej informacji można uzyskać w odpowiedniej gminie.

Reykjavík, Kópavogur i Hafnafjörður

The Intercultural Centre (Alþjóðahús) i Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, Reykjavík ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8. Óldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1. Hafnafjörður ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, Reykjavík ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

Internet

www.vefskoli.is

Grupy naukowe w Reykjavíku oferują naukę korespondencyjną przez internet
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is.

Bezpłatna nauka języka islandzkiego prowadzona jest przez Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Islandzkiego.

ÍSLENSKUKENNSLA

Landsbyggðin

Alþjóðastofan

Rósenborg, Skólastígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460-1234

www.menntasmidjan.is, astofan@akureyri.is

Farskólinn - miðstöð símenntunar

á Norðurlandi vestra Faxatorg

550 Sauðárkrókur, ☎ 455-6010, 894-6012

www.farskolinn.is, bryndis@farskolinn.is

Fjölbrautarskóli Norðurlands vestra

Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrókur, ☎ 455 8000

www.fnv.is, fnv@fnv.is

Þekkingarsetur Þingeyinga

Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444

www.hac.is, hac@hac.is

Fræðslunet Austurlands

Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838

www.fna.ism, fna@fna.is

Fræðslunet Suðurlands

Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155

www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum

Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500

www.mss.is, mss@mss.is

Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi

Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390

www.simenntun.is

Fræðslumiðstöð Vestfjarða

Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025

www.frmst.is, frmst@frmst.is

Viska: fræðslu og

símenntunarmiðstöð Vestmannaeyja

Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950

www.viska.eyjar.is

NAUKA JĘZYKA ISLANDZKIEGO

Ośrodki szkoleniowe w innych miastach Islandii

Centrum Kulturowe Alþjóðastofan

Rósenborg, Skólástígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460 1234
astofan@akureyri.is, www.menntasmidjan.is

Farskólinn – ośrodek nauki dodatkowej w Islandii północno-zachodniej - Przy Faksatorg

550 Sauðárkrúkur, ☎ 455 6010, 894 6012
www.farskolinn.is bryndis@farskolinn.is

Fjölbrautarskóli w północno-zachodniej Islandii

Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrúkur, ☎ 455 8000
www.fnv.is, fnv@fnv.is.

Centrum Wiedzy Þekkingarsetur Þingeyinga

Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444
www.hac.is, hac@hac.is

Ośrodek nauki Fræðslunet w Islandii wschodniej

Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838
www.fna.ism, fna@fna.is

Ośrodek nauki Fræðslunet w Islandii południowej

Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155
www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Centrum nauki dodatkowej w Suðurnes

Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500
www.mss.is, mss@mss.is.

Centrum nauki dodatkowej w Islandii zachodniej

Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390
www.simenntun.is

Centrum nauki w Islandii zachodniej

Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025
www.frmst.is, frmst@frmst.is.

Viska: Centrum nauki dodatkowej w Vestmannaeyjar

Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950
www.viska.ejjar.is.

HEIMILISFÖNG, SÍMANÚMER OG NETFÖNG HELSTU STOFNANA OG ANNARRA ÞJÓNUSTUAÐILA

Alþjóðahús
Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300
fax: 530 9301
www.ahus.is

*Alþjóðusamband
Íslands*
Sættún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
fax: 535 5601
www.asi.is

*Alþjóðastofa
Rósenborg*
Skólástígur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
[www.akureyri.is/
thjonusta/](http://www.akureyri.is/thjonusta/)
althjodastofa

*Dóms- og
kirkjumála-
ráðuneytið*
Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000
fax: 552 7340
<http://government.is>

EES- Vinnumiðlun
Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

Fjölmenningarsetur
Árnagata 2-4
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ pólska: 470-4708
☎ serbneska króatíska: 470-4709
☎ tælenska: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

Félagsmálaráðuneytið
Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
fax: 552 4804
<http://government.is>

*Heilbrigðis –og
tryggingamálaráðuneytið*
Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
fax: 551 9165
<http://government.is>

Landlæknisembættið
Austurströnd 5
170 Seltjarnarnes
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

Menntamálaráðuneytið
Sölvhólsgata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
fax: 562 3068
<http://government.is>

Ríkistollstjóraembættið
Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
fax: 562 5826
www.tollur.is

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
fax: 562 4440
www.rsk.is

Tryggingastofnun ríkisins
Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
fax: 562 4535
www.tr.is

Vinnumálastofnun
Hafnarhús /
Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
fax: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

Útlendingastofnun
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
fax: 510 5405
www.utl.is

Þjóðskrá
Borgartún 24
150 Reykjavík
☎ 569 2900
fax: 569 2949
www.thjodskra.is

*Hagstofa
Íslands*
Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
fax: 528 1099
www.hagstofa.is

*Rauði Kross
Íslands*
Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
fax: 570 4010
www.redcross.is

*Samtök 78 –
Félag Lesbía
og Homma
á Íslandi*
Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

ADRESY, NUMERY TELEFONÓW ORAZ ADRESY EMAILOWE NAJWAŻNIEJSZYCH INSTYTUCJI I ORGANIZACJI

**Centrum
Międzynarodowe**
Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300
faks: 530 9301
www.ahus.is

**Islandzka Federacja
Związków
Zawodowych**
Sættún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
faks: 535 5601
www.asi.is

Izba Międzynarodowa
Rósenborg, Skólastigur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
www.akureyri.is/thjonusta/
althjodastofa

**Ministerstwo
Sprawiedliwości
i Religii**
Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000
faks: 552 7340
<http://government.is>

**Urząd Pośrednictwa
Pracy państw EWG**
Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

**Centrum
Wielokulturowe**
Árnagata 2-4,
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ j.polski: 470-4708
☎ j.chrowack: 470-4709
☎ j.tajlandzki: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

Ministerstwo spraw społecznych
Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
faks: 552 4804
<http://government.is>

**Ministerstwo zdrowia
i ubezpieczeń**
Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
faks: 551 9165
<http://government.is>

Główny Urząd Lekarski
Austurströnd 5
170, Seltjarnarnesi
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

**Ministerstwo
Kultury i Edukacji**
Sölvhólgata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
faks: 562 3068
<http://government.is>

Państwowy Urząd Celny
Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
faks: 562 5826
www.tollur.is

Urząd Skarbowy
Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
faks: 562 4440
www.rsk.is

**Państwowy Zakład
Ubezpieczeń**
Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
faks: 562 4535
www.tr.is

Urząd Pracy
Hafnarhús /
Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
faks: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

**Urząd do spraw
cudzoziemców**
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
faks: 510 5405
www.utl.is

**Urząd Rejestru
Danych Osobowych**
Borgartún 24
150 Reykjavík
☎ 569 2900
faks: 569 2949
www.thjodskra.is

**Islandzkie Urząd
Statystyczny**
Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
faks: 528 1099
www.hagstofa.is

**Islandzki
Czerwony Krzyż**
Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
faks: 570 4010
www.redcross.is

**Samtök 78 –
Stowarzyszenie
Homoseksualistów
na Islandii**
Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

EF EITTHVAÐ BJÁTAR Á

AA Samtökin

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010
www.aa.is

Kvennaathvarfið

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

Kvennaráðgjöfin

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

Læknavaktin á höfuðborgarsvæðinu

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

Stígamót

Ráðgjöf fyrir fórnarlömb
kynferðislegs ofbeldis
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Hjálparsími Rauða krossins

☎ 1717

W RAZIE PROBLEMÓW

Stowarzyszenie AA na Islandii

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010.
www.aa.is

Schronisko dla kobiet

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

Poradnictwo dla kobiet

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

Lekarz Dyżurny na terenie regionu stołecznego

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

Stígamót - Pomoc ofiarom przemocy seksualnej

Counselling for victims of
rape and sexual violence
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Telefoniczna linia pomocy Czerwonego Krzyża

☎ 1717

FYRSTU SKREFIN Á ÍSLANDI

Eftirtaldir aðilar styrktu
útgáfu þessa bæklingis:

- *Innflytjendaráð,*
- *Alþýðusamband Íslands,*
- *Samtök atvinnulífsins,*
- *Útlendingastofnun,*
- *Vinnumálastofnun,*
- *Ríkisskattstjóri*

Þýðing á 10 tungumál:
Túlka- og þýðingapjónusta
Alþjóðahúss

Staður og útgáfuár:
Reykjavík, 2007

YOUR FIRST STEPS IN ICELAND

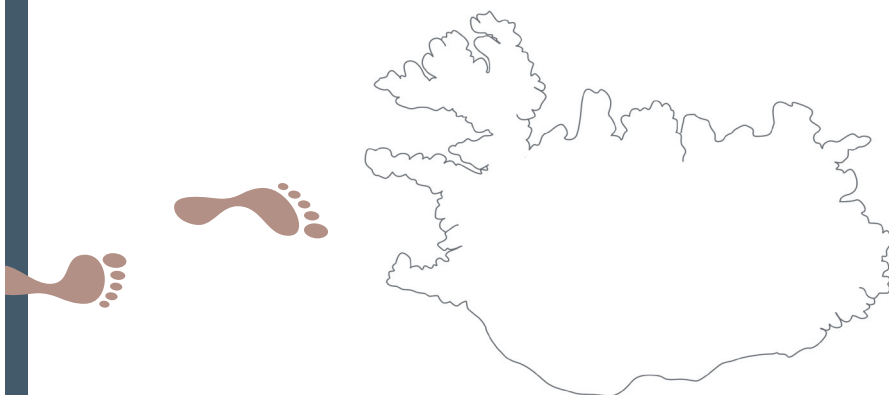
polska / polski

Poniżej wymienione instytucje i organizacje są sponsorami wydania tej broszury:

- *Rada Imigrantów,*
- *Islandzka Federacja Związków Zawodowych,*
- *Związek Gospodarczy,*
- *Urząd do spraw cudzoziemców,*
- *Urząd do spraw cudzoziemców,*
- *Państwowy Urząd Podatkowy*

Tłumaczenie w 10 językach:
Usługi tłumaczeń Centrum
Międzynarodowego Alþjóðahús

Miejsce i rok wydania:
Reykjavík , 2007

ISBN: 978-9979-9833-3-0

Wydawca: Rada Imigrantów

Nadzór: Alþjóðahús, Helga Arnardóttir

Uklád graficzný: Glenn Barkan

Prentun: *Ísafoldarprentsmiðja*

Útgefandi: *Innflytjendaráð*

Umsjón: *Alþjóðahús, Helga Arnardóttir*

Umbrot: *Glenn Barkan*